

Sáttmáli

millum

Fíggjarmálaráðið

og

Búskapar- og Løgfrøðingafelag Føroya

2010

1. KAPITTUL.....	3
§ 1. Øki.....	3
2. KAPITTUL.....	3
§ 2. Setan.....	3
§ 3. Setanarbræv.....	3
§ 4. Løn.....	3
§ 5. Farloyvi.....	3
§ 6. Eftirlønargjald.....	4
§ 7. Barnferð.....	4
§ 8. Sjúka.....	4
§ 9. Uppsøgn.....	4
§ 10. Eftirsítiløn.....	4
§ 11. Frítíðarløn.....	5
§ 12. Fastir frídagar.....	5
§ 13. Fyribilstænasta í hægri starvi.....	5
§ 14. Yrkisfelagsarbeiði.....	5
§ 15. Samstarvsráð.....	5
3. KAPITTUL.....	5
§ 16. Fyribilssetan.....	5
§ 17. Barnsburður, ættleiðing og sjúka.....	5
§ 18. Uppsøgn.....	5
§ 19. Aðrar setanartreytir.....	5
4. KAPITTUL.....	6
§ 20. Arbeiddstíð.....	6
§ 21. Løn.....	6
§ 22. Starvs- og lønaraldur.....	6
§ 23. Tímaløn.....	6
§ 24. Yvirtíðararbeiði.....	6
§ 25. Viðbót.....	7
§ 25 a. Tíðaravmarkað viðbót.....	7
§ 26. Tænastuferðir.....	7
§ 27. Flytisamsýning.....	7
§ 28. Frí við ongari lön.....	7
§ 29. Sjálvboðið eyka arbeiði.....	7
5. KAPITTUL.....	7
§ 30. Gildiskoma og uppsøgn.....	7
Avtala um serstaka fríviku.....	9
Avtala um strategiska og skipaða førleikamenning á stovnum landsins.....	10
Avtala um tiltøk, ið kunnu stuðla undir ein virknan starvsfólkapolitikk á landsins stovnum. .	14

1. KAPITTUL

§ 1. Øki

Sáttmálin er fyri fyrisingarlig störv, har tað er ein fyrirtreyt fyri setan, at tann setti hevur eina av eimum í skjali 1 nevndu útbúgvingum.

Stk. 2. Sáttmálin er ikki fyri tænastrúmen, tænastrúmen sum fáa bíðipening og tænastrúmen við eftirløn.

2. KAPITTUL

§ 2. Setan

Kapittulin er um starvsfólk, sum er sett í starv í 3 mánaðir ella longur. Starvið er fast starv ella tíðaravmarkað.

Stk. 2. Leys störv, sum sett skulu verða eftir hesum sáttmála, skulu verða lýst leys alment. Tilskilað skal verða, hvat starvið fatar um, hvør útbúgving krevst og hvør lønin er.

§ 3. Setanarbræv

Í seinasta lagi 14 dagar eftir setanina fær starvsfólkið setanarbræv. Í setanarbrævinum skal standa:

- 1) navn og bústaður hjá setanarmyndugleikanum og tí setta,
- 2) nær setanin tekur við,
- 3) galdandi sáttmáli millum omanfyri nevndu partar at ganga eftir,
- 4) starvsheiti,
- 5) byrjanarløn,
- 6) eftirlønargjald,
- 7) starvsaldur og næstu broytingar í starvsaldri,
- 8) uppsagnartíð frá arbeiðsgevara og setta,
- 9) setanarbrotpartur, arbeiðstíð
- 10) frítíð við løn og frítíðarískoyti,
- 11) setanarøki og
- 12) arbeiðsstaður/staðir í lötuni (fatar arbeiðið um fleiri arbeiðsstaðir, skal verða viðmerkt á hvørjum arbeiðsstaði umsøkjari hevur høvuðsstarv).

§ 4. Løn

Lønin er sum ásett í kapittul 4.

Stk. 2. Störvini verða flokkað og lønt sum ásett í kapittul 4.

Stk. 3. Lønin verður eftir setanarbrotparti og starvsaldri, sum eftir § 3 verður tilskilað í setanarbrævinum.

Stk. 4. Lønin verður goldin mánaðarliga afturút.

§ 5. Farloyvi

Starvsfólk kann fáa farloyvi við ongari løn, tá ið tað ikki gongur ímóti áhugamálanum hjá stovninum. Um so er, at starvsfólk fær farloyvi til útbúgving, ella eftirútbúgving, kann tað fáa frí við løn ella niðursettari løn. Farloyvi kann verða givið í upp í 2 ár hvørja ferð, tó í mesta lagi í 4 ár, og hevur stovnurin skyldu til at hava starv til starvsfólkið, tá ið farloyvið er av. Starvsfólk, sum hevur starvast longur enn 5 ár, skal, alt tað ber til, altíð hava rætt til minst 1 árs farloyvi.

Stk. 2. Felagið kann fáa farloyvi til stýrismir í upp til eitt ár í senn við at boða stovninum frá, og gjalda sín lutfalsliga part av lønini.

§ 6. Eftirlønargjald

Eftirlønargjaldið er 15% av lønini, ið gevur eftirløn.

Stk. 2. Arbeidsgevarin rindar eftirlønargjaldið í felags (kollektiva) eftirlønarskipan. Sáttmála-partarnir gera serstaka semju um eftirlønarskipan.

Stk. 3. Fyri starvsfólk, sum onkursvegna ikki kann verða við í eftirlønartryggingarskipan, tí t.d. heilsan bilar, skal eftirlønargjaldið verða goldið í eina uppsparingarskipan, sum sáttmálapartarnir semjast um.

Stk. 4. Starvsfólk kann gera avtalu við arbeidsgevaran um at rinda meir í eftirlønargjaldi. Lønin verður so lækkað samsvarandi.

Stk. 5. Starvsfólk, sum hevur hálvtt starv ella meiri, fær eftirlønargjald.

Stk. 7. Eftirlønargjaldið verður flutt samstundis, sum lønin verður útgoldin.

Stk. 8. Hevur eitt starvsfolk verið limur í eftirlønarkassa ella -trygging uttanlands í longri tíðarskeið, tá ið tað verður sett í starv, kann tað søkja Fíggjarmálaráðið um loyvi til, at eftirlønargjöldini framvegis verða latin hesum. Er starvsfólk, sum er í starvi, limur í eftirlønarkassa ella -trygging uttanlands, skal framhaldandi limaskapur verða loyvdur, og eftirlønargjöldini verða latin hesum.

§ 7. Barnferð

Starvsfólk, ið er við barn, eigur at siga stovninum frá í minsta lagi 3 mánaðir, áðrenn hon væntar at eiga.

Stk. 2. Starvsfólki verður veitt full løn fyri tíðina, frá tí hon verður óarbeiðsfør, tó í mesta lagi í 8 vikur áðrenn hon væntar sær at eiga og tilsamans í 24 vikur. Afturat hesum kann hon fáa frí við ongari løn í 6 vikur. Harafturat kann hon eftir umsókn fáa frí við ongari løn og við ongum missi í starvsaldri í 5 mánaðir.

Stk. 3. Umframt nevndu sømdir í stk 2, kann starvsfólk fáa upp í 6 mánaða sjúkrafri, tá ið hon við læknávátan prógvar, at tað fyri fostur og/ella hana sjálva stendst ampi av at vera í starvinum. Í slíkum umstøðum verður veitt henni full løn. Í serligum umstøðum kann setanarmyndugleikin gera av, at veita meiri enn 6 mánaða sjúkraløn.

Stk. 4. Ættleiðir starvsfólk barn, fær hon eftir umsókn tænastrúfrí upp í 24 vikur við løn.

Stk. 5. Starvsfólk, ið verður pápi, kann eftir umsókn fáa frí í ein mánað við ongari løn. Soleiðis er eisini, ættleiðir hann barn.

§ 8. Sjúka

Fyri sjúku galda ásetingarnar í starvsmannalógini.

Stk. 2. Starvsfólk kann fáa frí við løn, tá ið barn/børn tess er/eru sjúk, tó í mesta lagi í 2 dagar hvørja ferð og í mesta lagi tilsamans 10 dagar um árið. Eigur tað fleiri enn 2 børn undir 10 ár, kann tað fáa frí upp í 20 dagar um árið.

§ 9. Uppsøgn

Verður starvsfólk sagt úr starvi, galda ásetingarnar um uppsøgn í løgtingslóg um starvsmenn.

Stk. 2. Ætlar setanarmyndugleikin at siga starvsfólk úr starvi, skal ætlanarskriv um uppsøgn verða latið til ummælis við minst 14 daga freist. Búskapar- og Løgfrøðingafelag Føroya fær ikki ætlanarskrivið, men fráboðan um, at ætlanarskriv er sent starvsfólkinum. Uppsagnarfreistin hjá álitisfólkum verður longd við 3 mánaðum.

§ 10. Eftirsitiløn

Tá ið stavsfólk doyr í tænastrúfrí, eiga hjúnafelegi/samlivari ella børn undir 21 ár, sum tað uppiheldur, rætt til løn samsvarandi uppsagnartíðini, minst 3 mánaðir, tó hægst 6 mánaðir. Eftirsitilønin er seinast útgoldna mánaðarlønin. Lønin í mánaðinum, tá ið starvsfólkið doyr, verður ikki roknað upp í eftirsitilønina.

§ 11. Frítíðarløn

Frítíð er eftir lögtingslóg nr. 30 frá 7. apríl 1986 um frítíð við løn við seinni broytingum.

§ 12. Fastir frídagar

Jólaaftan, nýggjársaftan, flaggdagur, ½ grundlógardagur, ½ ólavsøkuaftan, ólavsøkudagur umframt allir halgidagar eru frídagar.

Stk. 2. Starvsfólk hava harumframt rætt til serstakar frídagar eftir avtaluni um serstaka fríviku.

§ 13. Fyribilstænasta í hægri starvi

Starvsfólk, sum eftir serligum boðum ella eftir frammanundan fastløgðum arbeiðslagi við góðkenning fyribils røkir hægri starv í 1 viku samfelt ella meira, eigur í hesum tíðarskeiði at fáa somu løn, sum tað hevði fingið, varð tað sett í starvið, treytað av, at tað yvirtekur tær arbeiðsuppgávur, ið standast av hægri starvinum.

§ 14. Yrkisfelagsarbeiði

Álitisfólk og nevndarlimir kunnu ikki verða uppsøgd, uttan at uppsøgnin hevur verið til viðgerðar millum Fíggjarmálaráðið og Búskapar- og Løgfrøðingafelag Føroya.

Stk. 2. Um starvsfólk er valt í nevnd felagsins, skal tí verða givin heimild at fremja felagsarbeiði í vanligu arbeiðstíðini í givnum førum, t.d. undir sáttmásliti, sáttmálasamráðingum og arbeiðsósemju.

§ 15. Samstarvsráð

Á øllum almennum stovnum verður sett á stovn eitt samstarvsráð, har umboð fyri leiðslu, álitisfólk og varaálitisfólk sita. Samstarvsráðið skal hava innlit í øll mál stovninum viðvíkjandi, og verða avgerðir ikki tiknar, fyrr enn samstarvsráðið hevur gjørt sítt tilmæli.

Stk. 2. Settur verður 4 manna bólkur við 2 limum valdum av yrkisfeløgnum og 2 limum valdum av landsstýrinum at gera uppskot til reglugerð fyri virkið hjá samstarvsráðnum.

3. KAPITTUL

§ 16. Fyribilssetan

Kapittulin er um starvsfólk, sum er sett sum avloysari, tí at annað starvsfólk er sjúkt ella er burtur av øðrum grundum ella sum er sett í annað fyribilsstarv í styttri tíð enn 3 mánaðir.

§ 17. Barnsburður, ættleiðing og sjúka

Fyribilssett starvsfólk kemur undir javnstøðulógina, barsilsskipanarlógina og dagpeningalógina.

§ 18. Uppsøgn

Setanin hjá fyribilssettum kann enda frá einum degi til annan. Setanin er av við ongari fráboðan, tann dagin avtalað varð, tá ið starvsfólkið varð sett í starv. Setanin kann verða longd, og verður tá at roknað sum ikki slitin.

§ 19. Aðrar setanartreytir

Fyri fyribilssett galda annars hesar ásetingar í kap. 2:

- 1) § 3 um setanarbræv, er setanin longri enn ein mánað
- 2) § 4, stk. 4 um lønarútgjalding
- 3) § 11 um frítíð
- 4) § 15 um samstarvsráð.

4. KAPITTUL

Arbeidstíð og løn

§ 20. Arbeidstíð

Arbeidstíðin er 39,5 tímar um vikuna, íroknað ½ tíma matarsteðg um dagin. Matarsteðgurin verður lagdur í samráð við starvsfólkið, soleiðis at endamálið við matarsteðginum verður rokkið.

Stk. 2. Fulltíðarsett starvsfólk kann eftir umsókn fáa niðursett tímatal. Henda skipan kann vera tíðaravmarkað ella varandi.

§ 21. Løn

Lønin er sum ásett í lønartalvunum.

Stk. 2. Lønin hjá starvsfólki við niðursettum tímatali verður lækkað samsvarandi.

§ 22. Starvs- og lønaraldur

Lønaraldurin er vanlig tann sami sum kandidataldurin, t.e. áramálið, ið starvsfólk eftir próvtøku hevur verið í arbeiði, ið er treytað av teirri útbúgving, tað hevur.

Stk. 2. Starvsfólk fær roknaðan fullan starvsaldur, hevur tað í minsta lagi hálvtt starv. Er talan um minni enn hálvtt starv, verður starvsaldurin roknaður lutfalsliga.

Stk. 3. Verður starvsfólk sett í starv, áðrenn tað hevur lokið útbúgvingina, ið treytað varð í starvslýsingini, verður tað við setan sett á lønarstig samsvarandi útbúgvingini, tað hevur lokið.

Lýkur starvsfólkið seinni útbúgvingina, ið treytað varð í starvslýsingini, fær tað nýggja innplasing við lønaraldri, ið svarar til, at starvsfólkið verður lønt eftir nærmasta hægri lønarstigi í nýggja lønarflokkinum. Lønaraldurin verður annars soleiðis, at starvsfólk, sum við fyrru innplasingina hevði komið á eitt lønarstig, sum er javnt við ella hægri enn tað, tað kemur á í nýggju innplasingini, fær longu frá hesum mundi nýggja aldursviðbót.

Stk. 4. Tá ið viðurskiftini tala fyri tí, kunnu sáttmálapartarnir gera avtalu um starvsaldur eftir øðrum reglum.

§ 23. Tímaløn

Tímalønin fyri hvønn arbeidstíma verður roknað soleiðis: ársløn/2080.

§ 24. Yvurtíðararbeiði

Fyri drúgt álagt yvurtíðararbeiði galda hesar reglur:

- 1) Yvurtíðararbeiðið kann bara vera eftir vanligi arbeidstíð.
- 2) Samsýning fyri drúgt yvurtíðararbeiði verður einans veitt, um yvurtíðararbeiðið er álagt og tímanýtlan er undir eftirliti.
- 3) Drúgt yvurtíðararbeiðið skal verða gjørt upp einaferð um mánaðin, ella eftir avtalu, t.d. pr. ársfjórðing ella tá ið ein áløgd uppgáva er liðug.
- 4) Drúgt yvurtíðararbeiðið skal sum meginregla verða frígingið. Eru tímarnir ikki frígingnir, tá ið næsti ársfjórðingurin er av, skulu teir verða útgoldnir. Í serligum førum, tá ið báðir partar eru samdir um tað, kunnu tímarnir verða fluttir, men tó ongantíð meiri enn 12 mánaðir.
- 5) Drúgt yvurtíðararbeiði skal verða frígingið 1 til 1,5. Tímalønin fyri útgoldnar yvurtíðartímar er 150% av tímalønini.

Stk. 2. Teir fyrstu 20 áløgdu yvurtíðartímarin hvønn ársfjórðingin eru tó samsýntir í lønini.

§ 25. Viðbót

Um so er, at starvið arbeiðsliga, frøðiliga, umsitingarlaga, fyrisitingarlaga, ábyrgdarliga ella á annan hátt hevur eina tílíka serstøðu, at tað ikki er umfatað av teimum vanligu fortreytunum fyri ásettu lønunum o.a., verður seravtala gjørd millum Fíggjarmálaráðið og BLF um viðbøtur og onnur viðurskipti.

§ 25 a. Tíðaravmarkað viðbót

Sett verður í gildi ein royndarskipan, har arbeiðsgevarin kann geva eina uppgávurelateraða, tíðaravmarkaða viðbót, tá ið støðan á arbeiðsplássinum er serlig og nakað eyka verður kravt av starvsfólkunum. Viðbótin skal minst verða 2.000 kr. og hægst 4.000 kr. um mánaðin, og tíðarskeiðið, ein kann fáa viðbót, skal hægst vera 9 mánaðir hvørja ferð. Arbeiðsgevarin skal kunna BLF og Lønardeildina í Fíggjarmálaráðnum, tá ið viðbót verður latin.

Partarnir eftirmeta royndarskipanina í sáttmálaskeiðnum.

§ 26. Tænastuferðir

Dag- og tímapeningur á tænstuferð og úti viðbót er tað sama sum ásett í avtalu millum Tænastumannafelag Landsins og Fíggjarmálaráðið.

§ 27. Flytisamsýning

Noyðist starvsfólk av arbeiðsorsøkum at flyta í annan stað at búgva, verða flutningsútreiðslur av húski og húsbúnaði samsýnt tí eftir rokning.

§ 28. Frí við ongari løn

Tá ið starvsfólk fær tænastufrí við ongari løn, verður gjørdur lønarfrádráttur.

a) Tá ið starvsfólkið er burtur heilar mánaðir, verða drignar heilar mánaðarlønir.

b) Tá ið starvsfólk er burtur vikur, dagar ella tímar, verður drigið fyri teir tímar, tey undir vanligum umstøðum høvdu verið til arbeiðis hetta tíðarskeiðið. Ein tími verður roknaður sum árslønin býtt við 2054. Við í árslønin verða roknað øll gjöld, sum verða goldin sum føst mánaðargjöld.

§ 29. Sjálvboðið eyka arbeiði

Eitt nú tá ið arbeiðspláss er undirmannað í samband við sjúku ella feriu, og eitt nú tá ið serligar uppgávur, sum ikki hava skund, liggja og bíða, kunnu gerast avtalur um sjálvboðið eyka arbeiði. Avtalað verður ein føst tímaløn, og vikið verður frá øllum avtalum um gjöld fyri ólagaliga arbeiðstíð o.a. Avtalaða tímalønin kann tó ongantíð vera hægri enn yvirtíðarlønin. Starvsfólkið og arbeiðsgevarin gera avtaluna, sum skal leggjast fyri álitisfólkið at góðkenna.

5. KAPITTUL

§ 30. Gildiskoma og uppsøgn

Sáttmálin er í gildi frá 1. oktober 2010, um einki annað er nevnt frammanfyri. Sáttmálin kann verða sagdur upp við 3 mánaða freist, tó í fyrsta lagi til at fara úr gildi 1. oktober 2011.

Á Argjum tann 30. mars í 2011

SKJAL 1 - Ískoyti til sáttmálan

Fyrisitingarlig störv, ið eru umfatað av sáttmálanum

Kandidatar, sum hava útbúgvingarnar, sum koma undir § 1, stk. 1 í sáttmálanum, eru:

1. Løgfrøðingar
2. Búskaparfrøðingar, tvs. cand.polit., cand.oecon., cand.scient.pol., cand.rer.soc., cand.scient.adm., cand.scient.oecon., kand.samf., cand.techn.soc., cand.act., cand.adm.pol., cand.merc.aud., cand.negot.. við einari 4 ára ubúgving. Cand.scient.soc. og mag.scient.soc. - tó undantikið tær útbúgvingar sum mestan mun viðvíkja antropologi ella etnografi.
3. Cand.merc. greinir.
4. Cand.comm. við samfelagsvísindaligum "overbygningarfag", ið ikki eru studentaskúlafak.
5. Handilsløgfrøðingar, cand.merc.jur.
6. BA og diplom útbúgvingar til punktini 1-5. Harumframt HA og HD annan part, har tann setti er í einum starvi, sum náúrliga er eitt BLF-starv.
7. Aðrar útbúgvingar sum kunnu javnsetast við omanfyri nevndu útbúgvingar. Her verður serliga hugsað um MBA útbúgvingar frá útlenskum læristovni.

Avtala um serstaka fríviku

§ 1. Avtalan er galdandi fyri mánaðarlønt starvsfólk.

Stk. 2. Avtalan er eisini galdandi fyri tímalønt, sum eru í starvi í meiri enn 3 mánaðir.

Hvussu frívikan verður innvunnin og hildin

§ 2. Aftur at frítíðini eftir frítíðarlógini, vinnur starvsfólk eina serstaka fríviku um árið. Vunnir verða 0,42 serstakar frídagar við løn fyri hvønn mánað í starvi (5 daga vika). Serstøku frídagarnar verða vunnir samsvarandi setanarbrøkinum.

Stk. 2. Serstaka frívikan verður innvunnin og hildin í frítíðarárinum, á sama hátt sum frítíð eftir frítíðarlógini.

§ 3. Setanarmyndugleikin og tann setti avtala, nær í frítíðarárinum serstaka frívikan verður hildin. Hon verður lögð í samráð við starvsfólkið, tá ið arbeidsgongdin loyvir tí. Starvsfólkið skal boða frá so tíðliga sum til ber, nær ætlanin er at halda frívikuna.

Stk. 2 Frídagarnir kunnu verða hildnir hvør sær, eisini sum hálvir dagar.

§ 4. Setanarmyndugleikin og starvsfólkið kunnu í staðin avtala, áðrenn frítíðarárið byrjar, at serstaka frívikan ella partur av henni verður ikki hildin, men útgoldin, tá ið frítíðarárið er av, jb.

§ 7. Er semja um tað, kann slík avtala eisini verða gjørd í frítíðarárinum.

§ 5. Setanarmyndugleikin og starvsfólkið kunnu eisini avtala, at serstaka frívikan ella partur av henni, sum er ikki hildin, tá ið frítíðarárið er av, verður flutt at halda í seinri frítíðarári.

Stk. 2. Avtalan skal vera skrivlig og avtalað skal eisini verða, nær fluttu dagarnir skulu verða hildnir.

Stk. 3. Verður avtala ikki gjørd sambært stk. 1, verða serstøku frídagarnir útgoldnir, tá ið frítíðarárið er av, jb. § 7.

§ 6. Fer starvsfólk úr starvi, og hevur ikki hildið serligu frívikuna ella part av henni, verður hon útgoldin, jb. §7.

§ 7. Útgaldið fyri serstakan frídag er ½% av vunnari løn í undanfarna innvinningarári.

Í útrokningini verður ikki tald við løn, sum er útgoldin í frítíðini, veitt frítíðarløn ella útgoldið frítíðarískoyti.

Gildiskoma og skiftisreglur

§ 8. Avtalan hevur gildi frá 1. oktober 2003.

§ 9. Starvsfólk, sum er í starvi alt innvinningarárið 2003/2004, tvs. frá 1. apríl 2003 til 31. mars 2004, hevur rætt til 5 serstakar frídagar í frítíðarárinum, sum byrjar 2. mai 2004. Hevur starvsfólkið verið í starvi minni enn alt innvinningarárið, verða serligu frídagarnir lækkaðir samsvarandi.

§ 10. Sáttmálafrídagarnir fella burtur 1. januar 2004.

Avtala um strategiska og skipaða førleikamenning á stovnum landsins

§ 1. Inngangur

Skulu uppgávarnar hjá stovnum landsins verða røktar á munadyggan hátt við neyðugari dygd og framhaldandi menning, er sera týðandi, at førleikarnir hjá starvsfólkunum verða áhaldandi røktir og mentir.

Stk. 2. Partarnir halda tað vera avgerandi, at starvsfólk hjá landinum fáa móguleika at menna sín førleika, bæði í dagliga arbeiðnum og við eftirútbúgving og víðari útbúgving. Fyri at fremja førleikamenningina eiga leiðslur og starvsfólk í felag at hava sum mál at stovna felags læruumhvørvi og at leggja til rættis eina smidliga tilgongd fyri førleikamenningini. Partarnir eru samdir um, at strategisk mál fyri menningini skulu verða gjørd fyri øll starvsfólk.

§ 2. Øki

Avtalan er galdandi fyri starvsfólk, sum eru fevnd av sáttmála millum Fíggjarmálaráðið og felag, ið hevur undirskrivað hesa avtalu.

§ 3. Endamál

Endamálið við avtaluni er at binda leiðslu og starvsfólk til at leggja stóran dent á førleikamenningina, og báðir partar hava ábyrgd av at tryggja, at førleikamenningin styrkist. Hetta skal nøkta tørvin á fakligari menning hjá einstaka stovninum og einstaka starvsfólkunum.

§ 4. Menningarmál

Fyri hvørt einstakt starvsfólk á øllum stovnum hjá landinum verður gjørd ein skipað førleikamenningarætlan, ið skal taka atlit at málunum hjá tí einstaka stovninum.

Stk. 2. Árliga er samrøða millum leiðsluna og starvsfólkið, har ítøkilig menningarmál fyri einstaka starvsfólkið verða fest á blað í semju við starvsfólkið. Í starvsfólkasamrøðuni verður eisini viðgjørt um og hvussu, starvsfólkið hevur nátt málunum, ið sett vórðu í síðstu starvsfólkasamrøðu.

Stk 3. Útbúgving og annað menningarvirksemi fer vanliga fram í arbeiðstíðini. Arbeiðsgevarin rindar, jb. stk. 2, útreiðslur av útbúgving.

Stk. 4. Leiðsla og starvsfólk hava felags ábyrgd av, at menningarmáluni verða rokkin. Leiðslan tryggjar karmar og treytir fyri førleikamenning, og starvsfólkið arbeiðir fram móti avtalaðu menningarmálunum.

§ 5. Almennur førleiki

Dagfórður grundleggjandi skúlakunnleiki kann verða treytin fyri at røkja og menna fakliga førleikan. Bæði einstaki stovnurin og einstaka starvsfólkið hava ábyrgd av at virka fyri, at almennur førleiki er partur av førleikamenningini.

§ 6. Leiklutur hjá leiðslu, starvsfólki og samstarvsnevnd

Leiðsla og starvsfólk skulu í felag, grundað á strategisku máluni hjá stovninum og tørvinum á strategiskari førleikamenning
áseta grundreglur og leiðreglur fyri førleikamenningartiltøkunum á stovninum
samráðast um grundreglurnar fyri og tørvin á eftirútbúgving fyri allar starvsfólkabólkar
áseta leiðreglur fyri, hvussu starvsfólkasamrøður skulu verða skipaðar

Stk. 2. Leiðsla og starvsfólk eftirmeta í felag eina ferð árliga førleikamenningartiltøkini á stovninum.

Stk. 3. Uppgávnar í stk. 1 og 2 røkir samstarvsnevndin, um stovnurin hevur eina slíka. Biður annar parturin um tað, verður ein menningarnevnd vald undir samstarvsnevndini.

§ 7. Fylgibólkur

Ein fylgibólkur verður settur við umboðum fyri Fíggjarmálaráðið og tey feløg, sum hava undirskrivað hesa avtalu.

§ 8. At seta í gildi og siga upp

Henda avtala verður sett í gildi tann 1. oktober 2003. Avtalan kann skrivliga verða søgd upp við 3 mánaða ávaring til ein 1. í mánaðinum, tó í fyrsta lagi tann 1. oktober 2005.

Í sáttmálanum í 2003 gjördu Fíggjarmálaráðið og BLF avtalu um strategiska og skipaða førleikamenning.

Partarnir taka stig til í hesum sáttmálaskeiðnum at fáa avtaluna at virka.

Avtalan

Í avtaluni um strategiska og skipaða førleikamenning stendur, at á einstaka stovninum:

- skulu verða gjörd strategisk mál fyri menning fyri øll starvsfólk
- skal fyri hvørt einstakt starvsfólk vera ein skipað førleikamenningarætlan
- er árliga samrøða millum leiðslu og starvsfólkið um ítøkilig menningarmál
- verða ásettar grundreglur og leiðreglur fyri førleikamenningartiltøk
- verða ásettar leiðreglur fyri, hvussu starvsfólkasamrøður skulu verða skipaðar
- skulu leiðsla og starvsfólk í felag eftirmeta eina ferð um árið førleikamenningartiltøkini á stovninum.

Mál og strategiska ætlan

Nakrar av fortreytunum fyri, at avtalan skal virka á einstaka stovninum, er at leiðsla og starvsfólk vita, hvør uppgávan hjá stovninum er, at stovnurin hevur greið mál og strategiska ætlan fyri, hvussu málini verða rokkin. Tað merkir eisini, at øll á stovninum skulu vita, hvørji málini eru. Alneyðugt er, at leiðsla og starvsfólk samskifta fyri at tryggja, at greitt er, hvørji málini eru og at tryggja, at tey verða rokkin.

Í avtaluni hevur samstarvsnevndin meginleiklutin, tá ið talan er um grundreglur og leiðreglur fyri førleikamenningartiltøkunum og starvsfólkasamrøðum.

Er ongin samstarvsnevnd sett á einum stovni, kann samskifti verða skipað á annan hátt. Tað kann t.d. vera í eini menningarnevnd í staðin. Nevndin verður samansett soleiðis, at tryggjað verður, at umboðanin verður so breið, at leiðsla og starvsfólk hava eins stóra umboðan, at samskiftið er mennandi og at øll kunnu og tora at koma til orðanna.

Summir stovnar eru so mikið lítlir, at best er kanska, at øll í felag samskifta og eingin serstøk nevnd verður sett.

Fyri at avtalan skal virka til fulnar, mugu øll á stovninum vera við.

Strategiska førleikamenningin

Tá ið greitt er, hvørji strategisku máluni hjá stovninum eru, ber til at lýsa tørvin á strategiskari førleikamenning hjá stovninum.

Greiða má fáast á, hvør førleiki er til staðar og eftir tí, hvør førleiki manglar. Ein spurningur kann eisini vera, um almennur førleiki er, sum skal verða fingin til vega.

Førleikamenning kann vera at hava skiftisskipan við onkran annan stovn, at hava skipan, sum tryggjar síðumansupplæring og at fólk við líkum uppgávum, frá ymiskum stovnum, hittast at samskifta um og viðgera arbeiðsuppgávur og á tann hátt læra hvør av øðrum.

Kanning

Tilfar er ikki til taks, sum til ber at grunda tiltøk og broytingar á. Partarnir eru tí samdir um eftir nýggjár at kanna, hvussu gongur við strategisku og skipaðu førleikamenningini. Tilfar skal verða brúkt til at fáa innlit í, hvørji amboð eru neyðug og at fáa skipaðu og strategisku førleikamenningina at virka betur.

Avtala um tiltøk, ið kunnu stuðla undir ein virknan starvsfólkapolitikk á landsins stovnum.

1. Inngangur

Tað er týðningarmikið, at starvsfólkið hevur møguleika fyri persónligari menning, og neyðugt er samstundis at taka atlit at sambandið millum arbeiðslív og onnur lívsviðurskifti. Partarnir eru tí samdir um, at styrkja teir møguleikar, ið stovnarnir hava, tá ið teir evna sín starvsfólkapolitikk á hesum økjum:

- Førløikamening
- Tiltøk, sum kunnu stuðla undir eldrapolitikk á landsins stovnum
- Tiltøk, sum kunnu stuðla undir familjupolitikk á landsins stovnum
- Javnstøða

Harafurat eiga rættindi hjá starvsfólki at verða virð, verður virkseml hjá landinum lagt til onnur at reka.

2. Førløikamening

Leiðslur og starvsfólk eru týðningarmesta tilfeingið hjá landsins stovnum. Tað er tað arbeiði, sum tey í landsins tænastu inna, sum ger av, um úrslitini verða góð. Framhaldandi at menna starvsfólkinum er tí umráðandi fyriritreyt fyri, at landsins stovnar mennast.

Partarnir eru tí samdir um, at:

- miðvís og dagfórd eftir- og víðariútbúgving av starvsfólkinum er ein fyriritreyt fyri virkisfýsnum almennum stovnum við høgum tænastustigi.
- hvør stovnur sær skal virka fyri, at starvsfólkinum stendur í boði at kunna menna sín førløika bæði gjøgnum sítt dagliga yrki og við eftir- og víðariútbúgving. Til tess at røkka hesum endamáli, eigur hvør stovnur at seta sær miðvís menningarmál.
- endamálið við hesi avtalu er at geva starvsfólkinum umstøður at menna seg sjálv og síðani møguleikar, at átaka sær virknari leiklut at mynda virki stovnsins. Harumframt ber til hjá leiðsluni at menna almenna tænastuførløikan.
- starvsfólk og leiðsla hava í felag ábyrgdina av førløikameningini. Uppgávan hjá stovninum er at bera so í bandi, at starvsfólkinum altíð eru skikkað til uppgávuna.
- Sáttmálapartarnir seta ein arbeiðsbólk, sum í sáttmálaskeiðnum skal tilevna eina vegleiðing um eina skipaða útbúgvingarætlan til starvsfólk á landsins stovnum.

3. Tiltøk, sum kunnu stuðla undir eldrapolitikk á landsins stovnum

Fyri at varðveita eldri starvsfólk og fakligu vitan teirra á arbeiðsmarknaðinum, eru partarnir samdir um, at sum liður í eldrapolitikkinum á einstaka stovninum eigur at bera til at gera skipanir til starvsfólk, sum eru 60 ár og eldri – um so er, at tey sjálvi vilja tað, og umstøðurnar á arbeiðsplássinum annars eru til tess – at leggja síni eldru ár á arbeiðsmarknaðinum soleiðis til rættis, at tey fáa eina liðiliga tillagingarskipan, áðrenn tey fara úr starvi.

Tá ið stovnar evna sín eldrapolitikk, kunnu teir sum part í hesum gera sjálvbodnar skipanir, í hesum karmi:

Niðursett tíð

Hesar treytir skulu verða loknar, so at starvsfólk skal kunna koma undir skipanina:

- a) vera fyllt 60 ár
- b) hava starvast hjá landinum seinastu 10 árinum
- c) arbeiðstíðin skal vera minst 20 tímar um vikuna, eftir tað, at hon er niðursett

Starvsfólk kann fara uppí ¼ niður í starvstíð við lutfalsliga at fara niður í løn.

Stovnurin kann í hesum tíðarskeiðinum gjalda eftirlønargjaldið, sum um starvstíðin var ikki sett niður.

Niðursett tíð orsakað av sparingum

Gera sparingar, at starvsfólk verður sett niður í tíð, varðveitir starvsfólkið eftirlønargjaldið, sum um starvstíðin varð ikki sett niður. Treytirnar eru:

- a. starvsfólkið hevur fyllt 55 ár
- b. starvsfólkið hevur starvast hjá landinum seinastu 10 árinum
- c. arbeiðstíðin er minst ½ tíð, eftir at hon er niðursett.

Lægri starv

Stovnur kann eftir umsókn játta starvsfólki, ið hevur fyllt 55 ár, at fara í annað lægri starv, um so er, at starvsfólkið seinastu 10 árinum hevur starvast fulla tíð hjá landinum í einum starvi við leiðsluábyrgd ella í øðrum serliga krevjandi starvi.

Lønin verður tá samsvarandi lægra starvinum, men starvsfólkið fær framvegis heilt ella lutvíst eftirlønargjaldið í hægra starvinum, fyri eitt tíðarskeið, sum í mesta lagi má vera 7 ár.

Stovnurin kann veita eitt ikki eftirlønargevandi ískoyti, sum í mesta lagi kann vera munurin millum lønina í lægra flokkinum og lønina í hægra flokkinum. Ískoytið kann í mesta lagi verða veitt í 3 ár.

4. Tiltøk, sum kunnu stuðla undir familjupolitikk á landsins stovnum

Tá ið lagt verður til rættis, eiga bæði starvsfólk og leiðsla at vísa lagaligheit og smidleika, fyri at betri samanhangur kann verða millum familjulív og arbeiðslív.

Í teimum førum, tá ið børn verða innløgð á sjúkrahús, og lækni sigur tað vera neyðugt, at annað av foreldrunum verður innlagt við, kann starvsfólkið, loyva arbeidsumstøðurnar tí, brúka dagarar, ið starvsfólkið eigur til frí við lön, tá ið barn/børn teirra eru sjúk, samhangandi longur enn 2 dagar.

5. Javnstøða

Lønarskipanin eigur at verða so mikið greið, at hon gevur betri trygd fyri, at javnstøða er millum kynini, tá ið lönin verður ásett.

6. Umleggja alment virkseml

Um so er, at virkseml hjá landinum verður yvirtikið av øðrum at reka, eiga tær avtalur, rættindi og skyldur, landið hevur móttvegis starvsfólkunum, tá ið umskipanin fer fram, óskerdar at verða førdar yvir á tann, sum yvirtekur virkseml.